

2017-03-09
Fi2017/01173/KO (delvis)

Finansdepartementet

Konsumentverket
Box 48
651 02 Karlstad

Uppdrag till Konsumentverket att stimulera miljösmarta konsumtionsmönster

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Konsumentverket att vidta åtgärder som ska stimulera konsumenter till mer miljösmarta konsumtionsmönster. I uppdraget ingår att vidta lämpliga åtgärder för att underlätta undervisningen i skolan om konsumtionens påverkan på miljön. Konsumentverket bör inhämta synpunkter och tillvarata de kunskaper och den erfarenhet som finns hos Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Statens skolverk och andra berörda myndigheter.

Konsumentverket ska senast den 1 mars 2018 och 1 mars 2019 redovisa hur arbetet har utförts och i en rapport till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 1 mars 2020 samlat redovisa och göra en bedömning av de resultat som har uppnåtts.

Skälen för regeringens beslut

Konsumenter kan bidra till en miljömässigt mer hållbar konsumtion genom att ändra sina konsumtionsmönster. Undersökningar pekar på att konsumenter upplever bristande information som ett hinder när det gäller att agera mer miljömässigt hållbart. Konsumentverket har, tillsammans med andra berörda myndigheter, inlett ett arbete med att förbättra informationen om konsumtionens miljöpåverkan inom konsumentupplysningstjänsten Hallå konsument. Konsumentverket uppger dock att det är mycket få konsumenter som vänder sig till Hallå konsument i dessa frågor, vilket bedöms bero på att det i dag inte är känt bland konsumenter att denna typ av information finns att tillgå inom ramen för Hallå konsument. Vid sidan av information ligger i många fall sannolikt även kostnader, vanor, tidsbrist och

brist på alternativ samt påverkan från omgivningen till grund för enskilda individers konsumtionsmönster.

Innehållet i de kursplaner och ämnesplaner som började gälla hösten 2011 innebär att frågor som rör miljömässigt hållbar konsumtion har blivit ett inslag i ett flertal ämnen i grundskolan och på gymnasiet. Det är angeläget att säkerställa att det finns ett bra och lättillgängligt underlag som stöd för undervisning som berör detta område.

Syftet med uppdraget är att genom information och andra beteendefrämjande åtgärder stimulera konsumenter till mer miljömässigt hållbara konsumtionsmönster.

Närmare om uppdraget

I uppdraget ingår att

- vidta åtgärder för att göra relevant information om miljöpåverkan från privat konsumtion lättillgänglig och känd bland konsumenter,
- utifrån bl.a. beteendevetenskapliga överväganden identifiera, värdera och sprida goda exempel om hur val av de ur miljösynpunkt mest ändamålsenliga alternativen på olika sätt kan underlättas och stimuleras, dvs. det som brukar gå under benämningen ”nudging”, och i den mån så är lämpligt också tillämpa den metoden,
- vidta lämpliga åtgärder för att underlätta undervisningen i skolan om konsumtionens påverkan på miljön, bl.a. genom att verka för att skolmaterial och förslag på lektionsupplägg som rör miljömässigt hållbar konsumtion finns lättillgängligt för lärare, och
- på andra sätt, i samverkan med relevanta aktörer, stimulera konsumenter till mer miljösmapta konsumtionsmönster.

Verksamheten bör där så är lämpligt och möjligt bidra till och dra nytta av det forum för miljösmart konsumtion som regeringen denna dag uppdragit åt Konsumentverket att inrätta och tillhandahålla för samhällsaktörer som arbetar med frågor som rör miljösmart konsumtion (Fi2017/01172/KO).

Verksamheten ska inriktas på områden där miljöpåverkan från privat konsumtion är stor och där insatser från Konsumentverkets sida bedöms tillföra ett mervärde.

På regeringens vägnar

Per Bolund

Marita Axelsson

Kopia till

Kemikalieinspektionen

Naturvårdsverket

Statens skolverk

Finansdepartementet/OFA SFÖ och OFA K

Utbildningsdepartementet/S

Miljö- och energidepartementet/Ee, Ke, Mm

Näringsdepartementet/PBB, DL, MRT, SUBT, KSR och FÖF

Kulturdepartementet/D